



СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ,
ДОМЕДИЧНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ДОПОМОГИ»
Кафедра фізичної та тактичної підготовки
Кафедра криміналістики
Кафедра психології
ІНІ права та психології НАВС

Статус дисципліни – обов’язкова
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – К Безпека та оборона
Спеціальність – К9 Правоохоронна діяльність
Освітньо-професійна програма – Правоохоронна діяльність
Форми здобуття вищої освіти – денна, заочна
Мова викладання – українська
Форма підсумкового контролю – залік, екзамен

Полудьонна Наталія Станіславівна

кандидатка психологічних наук, доцентка,
завідувачка кафедри психології
профайл викладача:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=FelzmLEAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Електронна адреса
Робоче місце
Консультації

Е-mail: poludynna_n@naiau.kiev.ua
пл. Солом’янська, 1, каб. 719
Очні: (відповідно до графіка консультацій
науково-педагогічних працівників
кафедри) з 14:00 до 16:30
Онлайн: електронною поштою, пн-пт з
9:00 до 16:00

Несен Ольга Олександрівна

кандидат медичних наук, доцент,
завідувач кафедри криміналістики
профайл викладача:

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=Vfdp20sAAAAJ>

Електронна адреса
Робоче місце
Консультації

Е-mail: kknipp@navs.edu.ua
пл. Солом’янська, 1, каб. 405
Очні: (відповідно до графіка консультацій
науково-педагогічних працівників
кафедри) з 14:00 до 16:30
Онлайн: електронною поштою, пн-пт з
9:00 до 16:00

Сідельніков Ігор Олексійович

Заслужений тренер України, доцент,
завідувач кафедри фізичної та тактичної підготовка
профайл науково-педагогічного працівника:

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=QCsfy7gAAAAJ>

Електронна адреса

Е-mail: sidelnikovigor0909@gmail.com

Робоче місце:

пл. Солом'янська, 1, каб. 549.

Консультації

Очні: (відповідно до графіка консультацій
науково-педагогічних працівників
кафедри) з 15:00 до 16:30

Онлайн: ел. поштою, пн-пт 9:00 до 16:00

Геннадій КОТЛОБАЙ

старший викладач кафедри
фізичної та тактичної підготовки
профайл науково-педагогічного працівника:

https://scholar.google.com/citations?user=EMR1_wkAAAAJ&hl=uk

Електронна адреса

Е-mail: sidelnikovigor0909@gmail.com

Робоче місце:

пл. Солом'янська, 1, каб. 549.

Консультації

Очні: (відповідно до графіка консультацій
науково-педагогічних працівників
кафедри) з 15:00 до 16:30

Онлайн: ел. поштою, пн-пт 9:00 до 16:00

Наталія КРАВЧЕНКО

викладач кафедри криміналістики
профайл науково-педагогічного працівника:

https://scholar.google.com/citations?hl=uk&view_op=list_works&authuser=5&gmla=AEILoL0bSnb6hOK_cc423rrLt_3G6Aicgbs7E-QVs_ZGkb6YHFczdleZ2-h3c81lgPbgOqSIM23v9JZg8pb71qKnkzaWLI4QPzBesooOgMTmxzfDDiRJEw&user=unlsfSMAAAAJ

Електронна адреса

Е-mail: kknipp@navs.edu.ua

Робоче місце:

пл. Солом'янська, 1, каб. 444.

Консультації

Очні: (відповідно до графіка консультацій
науково-педагогічних працівників
кафедри) з 15:00 до 16:30

Онлайн: ел. поштою, пн-пт 9:00 до 16:00

Тарас НАГАЙНИК

старший викладач кафедри криміналістики
профайл науково-педагогічного працівника:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=-3U21ooAAAAJ&hl=uk>

Електронна адреса

Е-mail: kknipp@navs.edu.ua

Робоче місце:

пл. Солом'янська, 1, каб. 444

Консультації

Очні: (відповідно до графіка консультацій
науково-педагогічних працівників
кафедри) з 15:00 до 16:30

Онлайн: ел. поштою, пн-пт 9:00 до 16:00

СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи цивільної безпеки домедичної та психологічної допомоги» є комплекс знань, умінь та навичок, необхідних для порятунку життя, мінімізації наслідків уражень та надання першої домедичної та психологічної допомоги в екстремальних ситуаціях. Курс охоплює нормативно-правові основи захисту, правила поведінки на місці події, методики домедичної допомоги та методи психологічної стабілізації в умовах мирного часу та воєнного стану.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти готовності до роботи в особливих умовах та застосування знань у практичній діяльності; підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, які володіють знаннями, вміннями та практичними навичками, що надають можливість зорієнтуватися у невідкладних ситуаціях, покращити стан постраждалого чи врятувати життя людині; формування у знань зі стратегії громадської безпеки та цивільного захисту, дій при надзвичайних ситуаціях техногенного характеру, джерел їх виникнення та готовності надання своєчасної домедичної та психологічної допомоги, підтримки людей, які перебувають у стані гострого стресу чи емоційної кризи.

Тривалість – 6 кредитів, загальна кількість годин – 180, денна форма навчання: аудиторних годин – 86, самостійної роботи – 94; заочна форма навчання: аудиторних годин – 26, самостійної роботи – 154.

Методи навчання

• Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм запитання для роздумів, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція слугує для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

• Наочні методи

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та демонстрації власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

• Практичні методи: вправи, складання процесуальних документів. Проведення слідчих (розшукових) дій. Ці методи не несуть нової навчально-

пізнавальної інформації, а слугують лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

• **Рольова гра:**

пояснення фабули (змісту й умов гри);

підготовка дійових осіб для виконання своїх ролей;

підготовка учнів-експертів, ведучого.

Форми контролю – усне та письмове опитування.

Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань і кейсів, передбачених програмою.

Методи поточного контролю:

- усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування);

- робота за індивідуальними завданнями/кейсами;

- тестування;

- групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій.

При поточному контролі оцінюються усні виступи, вирішення практичних завдань і тестів, творчі й проектні роботи.

Методи підсумкового контролю: усна відповідь або тестування, проміжний залік, диференційований залік.

При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

Пререквізити: «Логіка», «Професійна комунікація»

Постреквізити: «Тактико-спеціальна підготовка», Стажування.

**Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна,
програмні результати навчання («hard skills»)**

Для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр зі спеціальності К9 Правоохоронна діяльність

Програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

Програмні результати навчання:

РН2.Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.

РН6.Знаті і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН7.Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН12.Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4.Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9.Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні)

компетентності:

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

навантаження.

PH15.Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

PH19.Надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

СК4.Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК14.Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

СК18.Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- навички міжособистісного спілкування, вміння працювати в команді;
- адаптивність, гнучкість та навички відстежувати як розвивається ситуація навколо,
- навички бачити різні способи реагування на ситуацію.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі теми
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТА ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ		
Тема 1. Поняття та правові основи цивільного захисту. Єдина державна система цивільного захисту.	<i>Лекційне заняття -2 години для денної форми навчання</i> <i>Лекційне заняття -1 година для заочної форми навчання</i> Навчальні питання: 1. Нормативно-правові основи цивільного захисту України. 2. Стратегія громадської безпеки та цивільного захисту України. 3. Мета, завдання та заходи цивільного захисту. 4. Цивільний захист, як державна функція. 5. Єдина державна система цивільного захисту (ЄДСЦЗ).	Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.
Тема 2. Види небезпек та надзвичайних ситуацій. Дії в умовах надзвичайних	<i>Семінарське заняття -2 години для денної форми навчання</i> <i>Лекційне заняття -1 година</i>	Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.

<p>ситуацій.</p>	<p><i>для заочної форми навчання</i> Навчальні питання: 1. Визначення термінів небезпека та надзвичайна ситуація. 2. Класифікація надзвичайних ситуацій. 3. Основні ознаки надзвичайних ситуацій. 4. Небезпеки та їх аналіз. Аналіз дерева помилок (АДП). 5. Сімейний план готовності до небезпек. Підготовка до небезпеки. 6. Сімейна тривожна валіза. Альтернативний спосіб зв'язку при надзвичайній ситуації. 7. Дії в умовах надзвичайних ситуацій.</p>	
<p>Тема 3. Захист населення в умовах надзвичайних ситуацій техногенного характеру.</p>	<p><i>Семінарське заняття -2 години для денної форми навчання</i> <i>Семінарське заняття -1 година для заочної форми навчання</i> Навчальні питання: 1. Визначення поняття надзвичайної ситуації техногенного характеру та джерело їх виникнення. 2. Класифікація надзвичайних ситуацій техногенного характеру за характером походження (видом) та їх прояви. 3. Класифікація надзвичайних ситуацій техногенного характеру за рівнями (масштабом) та додатковими критеріями (за швидкістю поширення). 4. Дії правоохоронних служб та населення в умовах надзвичайних ситуацій техногенного характеру. 5. Основні типи споруд та принципи захисту від радіаційної та хімічної небезпек. 6. Індивідуальні засоби захисту від радіаційної та хімічної небезпек.</p>	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>
<p>Тема 4. Заходи безпеки та дії населення під час надзвичайних ситуацій природного характеру.</p>	<p><i>Практичне заняття -2 години для денної форми навчання</i> <i>Семінарське заняття -1 година для заочної форми навчання</i> Навчальні питання: 1. Визначення поняття надзвичайної ситуації природного характеру та їх рівні (масштаб). 2. Класифікація надзвичайних ситуацій природного характеру за характером походження (видом), їх основні ознаки та причини.</p>	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>

	<p>3. Загальні правила поведінки під час надзвичайної ситуації природного характеру.</p> <p>4. Алгоритм дій під час надзвичайної ситуації природного характеру різного рівня походження.</p>	
<p>Тема 5. Захист населення від надзвичайних подій соціального характеру.</p>	<p><i>Практичне заняття -2 години для денної форми навчання</i></p> <p><i>Для самостійного опрацювання -6 годин для заочної форми навчання</i></p> <p><i>Навчальні питання:</i></p> <p>1. Визначення поняття надзвичайної ситуації соціального характеру.</p> <p>2. Основні ознаки та наслідки надзвичайних ситуацій соціального характеру.</p> <p>3. Загальні правила поведінки під час надзвичайної ситуації соціального характеру.</p> <p>4. Алгоритм дій під час надзвичайної ситуації соціального характеру різного рівня походження.</p>	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>
<p>Тема 6. Біологічна та екологічна небезпека.</p>	<p><i>Практичне заняття -2 години для денної форми навчання</i></p> <p><i>Для самостійного опрацювання -6 годин для заочної форми навчання</i></p> <p><i>Навчальні питання:</i></p> <p>1. Визначення поняття біологічної та екологічної небезпеки.</p> <p>2. Основні джерела біологічних та екологічних загроз.</p> <p>3. Взаємозв'язок між біологічною та екологічною небезпеками.</p> <p>4. Роль правоохоронних органів в забезпеченні біологічної та екологічної безпеки.</p> <p>5. Особливості захисту населення від біологічних та екологічних загроз.</p>	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>
<p>Тема 7. Надзвичайні події воєнного характеру. Особливості захисту населення в умовах воєнного стану.</p>	<p><i>Практичне заняття -4 години для денної форми навчання</i></p> <p><i>Практичне заняття -2 години для заочної форми навчання</i></p> <p><i>Навчальні питання:</i></p> <p>1. Визначення поняття надзвичайної ситуації воєнного характеру.</p> <p>2. Особливості надзвичайної ситуації воєнного характеру.</p> <p>3. Загальні правила поведінки під час надзвичайних ситуацій</p>	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>

	<p>воєнного характеру різного походження.</p> <p>4. Алгоритм дій при сигналі «Повітряна тривога», інших повідомленнях про загрози та небезпеки.</p> <p>5. Види боєприпасів та правила поводження з вибухонебезпечними предметами.</p> <p>6. Індивідуальні засоби захисту при радіаційній та хімічній небезпеках.</p> <p>7. Види радіоактивного випромінювання, його вплив на організм людини, способи захисту.</p> <p>8. Період піврозпаду радіоактивних речовин та вплив радіоактивного забруднення на довкілля.</p> <p>9. Небезпечні хімічні речовини, отруйні гази та способи захисту від їх впливу.</p>	
<p>Тема 8. Організація цивільного захисту в закладах освіти та на підприємствах.</p>	<p><i>Практичне заняття -4 години для денної форми навчання</i></p> <p><i>Практичне заняття -2 години для заочної форми навчання</i></p> <p><i>Навчальні питання:</i></p> <p>1. Основні завдання цивільного захисту в закладах освіти та на підприємствах.</p> <p>2. Відповідальні особи та структура цивільного захисту в закладах освіти та на підприємствах.</p> <p>3. Особливості організації цивільного захисту в закладах освіти та на підприємствах (за класами небезпек).</p> <p>4. Складання планів цивільного захисту в навчальних закладах та на підприємствах.</p> <p>5. Організація навчань з цивільної безпеки в закладах освіти.</p> <p>6. Алгоритми дій під час «Повітряної тривоги» та при пожежній небезпеці.</p> <p>7. Основні чинники горіння (трикутник вогню).</p> <p>8. Засоби гасіння пожежі. Види вогнегасників та правила користування ними.</p> <p>9. Шляхи евакуації та вимоги до них. Складання планів евакуації в навчальних закладах та на підприємствах.</p>	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>

	10.Протипожежні щити та куточки. Вимоги та оснащення. Правила користування та місця розміщення.	
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ		
Тема 9. Правові засади та загальні принципи надання домедичної допомоги.	<p style="text-align: center;"><i>Лекційне заняття -2 години для денної та заочної форми навчання</i></p> <p>Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативно-правові основи надання домедичної допомоги. 2. Принципи надання допомоги в залежності від кількості постраждалих, важкості стану постраждалих та наявності небезпечних для життя ушкоджень. 3. Правила проведення огляду місця події. Дотримання особистої безпеки. 4. Використання засобів індивідуального захисту під час надання домедичної допомоги. 5. Екстрені служби та особливості їх виклику. 6. Алгоритм дій в разі масових травм, сортування постраждалих. 	Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.
Тема 10. Основи тактичної медицини. Алгоритм домедичної допомоги постраждалим в умовах бойових дій/воєнного стану.	<p style="text-align: center;"><i>Семінарське заняття -2 години для денної форми навчання</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття -2 години для заочної форми навчання</i></p> <p>Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про тактичну медицину. 3. Алгоритм MARCH. 4. Зони та обсяг надання домедичної допомоги в умовах бойових дій (в залежності від зони знаходження). 5. Засоби індивідуального медичного оснащення та правила їх використання. <p>Практичне заняття -2 години для денної форми навчання</p> <p>Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань. 2. Послідовність та об'єм надання домедичної допомоги постраждалим в зоні прямої загрози (зона під вогнем). 3. Порядок та об'єм надання домедичної допомоги 	Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.

	<p>постраждалим в зоні непрямої загрози (зона укриття).</p> <p>4.Надання домедичної допомоги в зоні евакуації.</p> <p>5.Перегляд та аналіз практичних відео фрагментів щодо надання домедичної допомоги в умовах бойових дій.</p>	
<p>Тема 11. Правила поведінки на місці події. Алгоритм огляду постраждалого.</p>	<p><i>Семінарське заняття -2 години для денної форми навчання</i> <i>Для самостійного опрацювання для заочної форми навчання</i> <i>Навчальні питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алгоритм підходу до постраждалого та огляду місця події. 2. Принципи надання домедичної допомоги з дотриманням правил власної безпеки. 3. Перегляд та аналіз відео-фрагментів щодо огляду та переміщення постраждалого. <p><i>Практичне заняття -2 години для денної форми навчання</i> <i>Навчальні питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань. 2.Алгоритм швидкої оцінки, розпізнавання і стабілізації станів, що загрожують життю постраждалого CABCDE. Первинний та вторинний огляд постраждалого. 3.Алгоритм швидкого збору анамнезу у випадку невідкладного стану SAMPLE. 4. Надання постраждалому стабільного бокового положення. 5. Способи транспортування постраждалого. 	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>
<p>Тема 12. Особливості надання допомоги при надзвичайних ситуаціях: масових травмах, пожежах, аваріях. Алгоритм допомоги постраждалим від хімічних, біологічних, радіологічних і ядерних агентів.</p>	<p><i>Практичне заняття -4 години для денної форми навчання</i> <i>Для самостійного опрацювання для заочної форми навчання</i> <i>Навчальні питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань. 2.Поняття та зміст медицини катастроф, алгоритм дій у випадку масового ураження людей. 	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>

	<p>3.Правила і принципи сортування постраждалих у випадках масового ураження. Первинне сортування постраждалих. MIST-рапорт.</p> <p>4.Особливості керуванням місцем події у випадках масового ураження людей, та основи організації співпраці екстрених служб.</p> <p>5.Відпрацювання ситуаційних задач згідно алгоритму дій при ураженні хімічними, біологічними, радіологічними та ядерними агентами, при масовому ураженні людей.</p> <p>6.Перегляд та аналіз практичних відео фрагментів щодо надання домедичної допомоги при масовому ураженні людей.</p>	
<p>Тема 13. Алгоритм дій при травмах та пораненнях.</p>	<p><i>Практичне заняття -4 години для денної форми навчання</i> <i>Для самостійного опрацювання для заочної форми навчання</i> Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань. 2.Поняття травм та їх класифікація. 3.Алгоритми надання домедичної допомоги при підозрі на травми голови, хребта, тазу. 4.Алгоритми надання домедичної допомоги при підозрі на травми грудної клітини та живота. 5.Алгоритм надання домедичної допомоги при травмуванні внаслідок ДТП. 6.Алгоритм надання домедичної допомоги при травмуванні внаслідок падіння з висоти. 7.Алгоритм дій надання домедичної допомоги при травматичної ампутації кінцівки та тривалого стискання тканин. 8.Домедична допомога при підозрі на перелом кісток кінцівок. 9.Травматичний шок: механізм, ознаки, алгоритм надання домедичної допомоги. 10.Перегляд та аналіз практичних відео фрагментів щодо надання домедичної допомоги при травмах та пораненнях. 	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>

<p>Тема 14. Алгоритм надання домедичної допомоги при раптовій зупинці кровообігу. Правила проведення серцево- легеневої реанімації для різних вікових груп.</p>	<p><i>Семінарське заняття -2 години для денної форми навчання</i> <i>Практичне заняття -2 години для заочної форми навчання</i></p> <p><i>Навчальні питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про невідкладні стани. 2. Етапи довготривалого вмирання. Ознаки клінічної та біологічної смертей. 3. Поняття серцево-легеневої реанімації, загальні алгоритми. 4. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації постраждалим різних вікових груп. <p><i>Практичне заняття - 6 годин для денної форми навчання</i> <i>Для самостійного опрацювання для заочної форми навчання</i></p> <p><i>Навчальні питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань. 2. Відпрацювання проведення серцево-легеневої реанімації для різних вікових груп на манекенах. 3. Методика проведення серцево-легеневої реанімації з використанням автоматичного зовнішнього дефібрилятора. 4. Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів постраждалим різного віку. 5. Перегляд та аналіз практичних відео-фрагментів щодо проведення серцево-легеневої реанімації. 	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>
<p>Тема 15. Алгоритм дій при кровотечах. Основи десмургії.</p>	<p><i>Семінарське заняття -2 години для денної форми навчання</i> <i>Практичне заняття -2 години для заочної форми навчання</i></p> <p><i>Навчальні питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види та характеристика кровотеч. 2. Домедична допомога при зовнішніх кровотечах. 3. Домедична допомога при внутрішніх кровотечах. 4. Поняття критичної кровотечі, алгоритм надання домедичної допомоги. 5. Поняття десмургії. <p><i>Практичне заняття - 4 години для денної форми навчання</i></p>	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>

	<p><i>Для самостійного опрацювання для заочної форми навчання</i></p> <p>Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань. 2. Відпрацювання ситуаційних задач щодо зупинки зовнішньої масивної (критичної) кровотечі. 3. Відпрацювання навичок накладання пов'язок, враховуючи місце та особливість ушкодження. 4. Механізм надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок. 5. Перегляд та аналіз практичних відео фрагментів щодо надання домедичної допомоги при кровотечах. 	
<p>Тема 16. Алгоритм дій при ушкодженнях екогенними чинниками навколишнього середовища.</p>	<p><i>Семінарське заняття – 4 години для денної форми навчання</i></p> <p><i>Для самостійного опрацювання для заочної форми навчання</i></p> <p>Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознаки впливу на організм людини крайніх температур, алгоритм дій при наданні домедичної допомоги. 3. Поняття про отруєння та отрути, алгоритм дій при наданні домедичної допомоги. 4. Алгоритм дій надання домедичної допомоги при ураженні електричним струмом, блискавкою. 5. Алгоритм дій надання домедичної допомоги при утопленні. 6. Алгоритм дій надання домедичної допомоги при укусах тварин, змій та комах. <p><i>Практичне заняття - 2 години для денної форми навчання</i></p> <p>Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань. 2. Відпрацювання ситуаційних задач, згідно алгоритмів дій, при ушкодженнях екогенними чинниками навколишнього середовища. 3. Перегляд та аналіз практичних відео фрагментів щодо надання 	<p>Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.</p>

	домедичної допомоги при ушкодженнях екогенними чинниками навколишнього середовища.	
Тема 17. Алгоритм дій при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань.	<p><i>Семінарське заняття – 4 години для денної форми навчання</i></p> <p><i>Семінарське заняття – 2 години для заочної форми навчання</i></p> <p><i>Навчальні питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Невідкладні стани при захворюваннях органів серцево-судинної системи, основні симптоми та алгоритм надання домедичної допомоги. 2. Невідкладні стани при захворюваннях органів дихальної системи, основні симптоми та алгоритм надання домедичної допомоги. 3. Судомні (епілептичні) напади, клінічна картина та алгоритм дій при наданні домедичної допомоги. 4. Цукровий діабет. Алгоритм дій при наданні домедичної допомоги при гіперглікемічній комі. 5. Захворювання, означені поняттям «гострий живіт»: причини, симптоми, алгоритм дій при наданні домедичної допомоги. <p><i>Практичне заняття - 2 години для денної форми навчання</i></p> <p><i>Навчальні питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Експрес-опитування за темою заняття та вирішення тестових завдань. 2. Відпрацювання ситуаційних задач згідно алгоритму дій при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань. 3. Перегляд та аналіз практичних відео фрагментів щодо надання домедичної допомоги при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань. 	Опрацювати матеріал, готуючись до заняття, на дистанційних курсах.
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ		
Тема 18. Технологія первинної психологічної допомоги в кризових ситуаціях.		Опрацювати лекційний матеріал, зробити необхідні виписки з презентації. Готуючись до заняття необхідно:

		<p>1. Опрацювати питання теми на дистанційних курсах.</p> <p>2. Виконати практичні завдання з теми.</p> <p>3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (відповідно до темам у програмі навчальної дисципліни)</p> <p>4. Пройти тестування з теми.</p> <p>Навчальні питання:</p> <p>1. Технологія первинної психологічної допомоги в кризових ситуаціях.</p> <p>2. Поняття психологічної травми та фактори ризику у процесі розвитку психологічних захворювань.</p> <p>3. Техніки управління та подолання стресу.</p> <p>4. Виявлення суїцидальної поведінки. Ситуації виникнення психологічних розладів, їх профілактика та подолання.</p> <p>5. Прийоми безпечного повідомлення про критичні новини.</p> <p><i>Навчальні завдання до практичного заняття</i></p> <p>Рольова гра. Діалог між фахівцем і постраждалим, який перебуває у стані шоку.</p> <p>1. Складіть алгоритм дій для ППД у випадку масового інциденту.</p> <p>2. Відпрацюйте техніку «активного слухання» у парах.</p> <p>3. Проведіть міні-симуляцію: один учасник — постраждалий, інший — фахівець, третій — спостерігач, який дає зворотний зв'язок.</p>
--	--	--

		Розробіть коротку пам'ятку для волонтерів, які вперше надають ППД.
<p>Тема 19. Психологічна травма та фактори ризику у процесі розвитку психологічних захворювань.</p>	<p>Практичне заняття: індивідуальна та групова робота; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні</p>	<p>Готуючись до заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми на дистанційних курсах. 2. Виконати практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (відповідно з темами у програмі навчальної дисципліни) 4. Пройти тестування з теми. <p><i>Навчальні завдання до практичного заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз випадку з використанням техніки «Психологічне картування» Студенти отримують опис травматичної ситуації. Необхідно скласти карту факторів ризику та захисних факторів, використовуючи візуальну схему (mind map). 2. Відпрацювання техніки «Граундінг» (Grounding) Учасники вчаться застосовувати методи повернення у “тут і тепер” (наприклад, техніка 5-4-3-2-1: назвати 5 предметів, які бачиш, 4 звуки, які чуєш, тощо) для стабілізації емоційного стану постраждалого. 3. Рольова вправа з використанням «Активного слухання» Один учасник грає роль клієнта, інший — фахівця. Необхідно застосувати

		<p>перифразування, уточнення, відображення емоцій та невербальну підтримку.</p> <p>4. Міні-симуляція кризового інтерв'ю з технікою «Відкрите запитання»</p> <p>Мета: навчитися ставити відкриті, неоцінювальні запитання для виявлення переживань і факторів ризику.</p> <p>Після вправи група обговорює, які формулювання допомогли встановити довіру.</p> <p>5. Розробка рекомендацій із використанням техніки «Психоедукація»</p> <p>Студенти створюють коротку пам'ятку для людей із групи ризику, пояснюючи простими словами, що таке психологічна травма, які є нормальні реакції та коли варто звернутися по допомогу.</p>
<p>Тема 20. Техніки управління та подолання стресу.</p>	<p>Практичне заняття: індивідуальна та групова робота; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні</p>	<p>Готуючись до заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми на дистанційних курсах. 2. Виконати практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (відповідно з темами у програмі навчальної дисципліни) 4. Пройти тестування з теми. <p><i>Навчальні завдання до практичного заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дихальна техніка «4-7-8» <p>Вдих на 4 секунди, затримка дихання на 7 секунд, повільний видих на 8 секунд.</p>

		<p>Мета: швидке зниження фізіологічного збудження та тривожності.</p> <p>2. Прогресивна м'язова релаксація (за Джекобсоном) Почергове напруження та розслаблення груп м'язів від стоп до обличчя. Мета: зняття м'язової напруги та відновлення відчуття контролю над тілом.</p> <p>3. Техніка "Когнітивна переоцінка" Робота в парах: один учасник описує стресову ситуацію, інший допомагає знайти альтернативне, менш загрозливе тлумачення подій. Мета: зменшення емоційної інтенсивності через зміну мисленнєвих установок.</p> <p>4. Міні-практика майндфулнес «Сканування тіла» Учасники зосереджують увагу на відчуттях у різних частинах тіла, не оцінюючи їх. Мета: розвиток усвідомленості та зниження рівня стресу.</p> <p>5. Візуалізація «Безпечне місце»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Керована уява: учасники створюють у свідомості образ місця, де вони почуваються спокійно та захищено. • Мета: формування внутрішнього ресурсу для швидкого відновлення емоційної рівноваги.
<p>Тема 21. Виявлення суїцидальної поведінки. Ситуації виникнення</p>	<p>Практичне заняття: індивідуальна та групова робота; методи частково-пошукові, активні</p>	<p>. Готуючись до заняття необхідно: 1. Опрацювати питання</p>

<p>психологічних розладів, їх профілактика та подолання.</p>	<p>та інтерактивні</p>	<p>теми на дистанційних курсах. 2. Виконати практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (відповідно з темами у програмі навчальної дисципліни) 4. Пройти тестування з теми. <i>Навчальні завдання до практичного заняття</i> 1. Техніка «SIGNS» (Suicidal Intent General Noticing Signs) Робота з чек-листом ранніх попереджувальних ознак (зміни у поведінці, мові, емоціях). Завдання: у групах проаналізувати вигаданий кейс і визначити, які сигнали тривоги присутні. 2. Метод «Пряме запитання» Відпрацювання навичок безпечного та прямого запитання про суїцидальні думки без осуду. Мета: зниження ризику через відкритий діалог. 3. Техніка «Активне слухання + відображення емоцій» Рольова вправа: один учасник — людина в кризі, інший — фахівець. Завдання: застосувати перефразування, уточнення, відображення почуттів, підтримуючі невербальні сигнали. 4. Кризове інтерв'ю з використанням «Шкали оцінки ризику» Ознайомлення з інструментами оцінки рівня небезпеки (наприклад, Columbia</p>
--	------------------------	---

		<p>Suicide Severity Rating Scale — C-SSRS).</p> <p>Практика: у парах провести коротке інтерв'ю та визначити рівень ризику.</p> <p>5. Техніка «План безпеки» (Safety Plan)</p> <p>Розробка індивідуального плану дій для людини з високим ризиком (контакти підтримки, тригерні ситуації, способи самопомоги).</p> <p>Мета: надати людині конкретний алгоритм дій у кризовий момент.</p>
<p>Тема 22. Прийоми безпечного повідомлення про критичні новини.</p>	<p>Практичне заняття: індивідуальна та групова робота; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні</p>	<p>Готуючись до заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми на дистанційних курсах. 2. Виконати практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (відповідно з темами у програмі навчальної дисципліни) 4. Пройти тестування з теми. <p><i>Навчальні завдання до практичного заняття</i></p> <p>1. Техніка «SPIKES» (адаптована для психологічної практики)</p> <p>S — Setting: створення безпечного середовища</p> <p>P — Perception: з'ясування, що вже знає людина</p> <p>I — Invitation: запит дозволу на обговорення теми</p> <p>K — Knowledge: чітке, просте повідомлення фактів</p> <p>E — Empathy: емоційна підтримка</p> <p>S — Strategy/Summary: план подальших дій</p>

		<p>Завдання: у парах відпрацювати повідомлення новини за цим алгоритмом.</p> <p>Метод «Пауза–Перевірка–Підтримка»</p> <p>Після повідомлення новини зробити паузу, дати людині час на реакцію, перевірити її розуміння, надати підтримку.</p> <p>Рольова вправа з моделюванням різних емоційних реакцій співрозмовника.</p> <p>Техніка «Я-повідомлення»</p> <p>Формулювання інформації від першої особи, щоб уникнути звинувачень і зменшити конфліктність.</p> <p>Практика: переформулювати “ти”-повідомлення у “я”-повідомлення у складних ситуаціях.</p> <p>Використання «Контейнерних фраз»</p> <p>Короткі, підтримуючі висловлювання, які допомагають людині відчувати безпеку («Я поруч із вами», «Ми пройдемо це разом»).</p> <p>Завдання: скласти набір таких фраз для різних типів критичних новин.</p> <p>Міні-сесія «План подальших кроків»</p> <p>Після повідомлення новини разом із людиною визначити конкретні наступні дії (кого повідомити, куди звернутися, що зробити сьогодні).</p> <p>Практика: у групах створити план для різних сценаріїв (медична діагностика, втрата, надзвичайна ситуація).</p>
--	--	---

Основні інформаційні джерела

Підручники, навчальні посібники та методичні матеріали

1. Мартинюк І. А. Психологічна допомога в кризових та екстремальних ситуаціях: ЕНК [для студентів спеціальності «Психологія»]. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3625>
2. Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад: навчальний посібник / Л. О. Герасименко, А. М. Скрипніков, Р. І. Ісаков. К.: Медицина, 2023. 120 с.
3. Приходько І.І. Засади психологічної безпеки персоналу екстремальних видів діяльності: Монографія. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2013. – 745 с.
4. Васенко В.К., Тереніна О.В. Безпека життєдіяльності та її особливості у правоохоронних органах. Право і Безпека. 2012. № 1. С. 213-217.
5. Застосування больових прийомів під час затримання правопорушника : метод. рек. / [В. В.Білик, В. В. Бондаренко, О. С. Рябуха та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 60 с.
6. Домедична допомога на місці події. Практичний посібник за редакцією д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва, Видавничий дім «Гельветика», 2020
7. Тактика надання самодопомоги та взаємодопомоги під час ведення бойових дій: навчальний посібник / Р.С. Троцький, О.В. Чуприна, О.А. Блінов. –К. - : ФПФ НГУ НАВС - 2016. – 137 с.
8. Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад: навчальний посібник / Л.О. Герасименко, А.М. Скрипніков, Р.І. Ісаков. – К.: ВСВ «Медицина», 2023. – 120 с. /УДК 616.89 ББК 56.14я73 Г37
9. Бойовий стрес та його наслідки для військовослужбовців / Пузирьов Є.В., Ізвеків В.В./ Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського/ УДК 159.944.4.9.07 DOI <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2023.1/33>.
10. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19 липня 2024 року № 1265 /Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Гостра реакція на стрес. Посттравматичний стресовий розлад. Порушення адаптації».
11. Домедична підготовка: підручник / А.В.Самодін, О.В.Чуприна Т.П. Жилін, та ін. ; за ред. В.В. Стеблюка. Харків : «Право», 2020. 344 с.
12. Тактика надання самодопомоги та взаємодопомоги під час ведення бойових дій: навчальний посібник / Р.С. Троцький, О.В. Чуприна, О.А. Блінов. -К. - : ФПФ НГУ НАВС - 2016. - 137 с.
13. Перша психологічна допомога. Керівництво для працівників на місцях. Всесвітня організація охорони здоров'я, War Trauma Foundation, World Vision International. Женева : ВООЗ, 2012. 60 с.
14. Домедична допомога в умовах бойових дій : методичний посібник / В.Д. Юрченко, В.О. Крилюк, А.А. Гудима та ін. К.: Середняк Т.К., 2014. 80 с.
15. Крижановська С. І. Самодопомога та підтримка інших в умовах війни : практ. посіб. Київ : Ін-т психології ім. Г.С. Костюка НАПН України, 2022. 90 с.

Технічне та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програми та силабус навчальної дисципліни, мультимедійна система з можливостями візуальної презентації навчальних матеріалів у вигляді слайдів та аудіо-/відео-, тексти лекції, навчально-методичні матеріали на офіційному вебпорталі НАВС «Дистанційні курси».

Мультимедійний проектор, комп'ютер/ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання:

- умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських та практичних занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів;
- перескладання тем реалізується у таких формах:
- усне і письмове опитування;
- рецензування відповідей та письмових робіт;
- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності:

Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування. <https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (робот у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;
- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика щодо відвідування:

Передбачає систематичне, регулярне оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок з усіх тем навчальної дисципліни) за результатами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних

та доктринальних джерелах;

- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання

- уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем;
- уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

**Оцінювання результатів навчання
2-й семестр**

Накопичення балів з тем за усі види робіт Мах 60														Підсумковий контроль залік	Підсумкова кількість балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	с/р	Мах 40	Мах 100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

3-й семестр

Накопичення балів з тем за усі види робіт Мах 60										Підсумковий контроль екзамен	Підсумкова кількість балів
T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	с/р	Мах 40	Мах 100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89		B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59		Fx	необхідне перекладання
1-34	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

Силабус схвалений на засіданні кафедри фізичної та тактичної підготовки ННІ права та психології
протокол від 17 липня 2025 року № 22
Завідувач кафедри

Ігор СІДЕЛЬНІКОВ

Силабус схвалений на засіданні кафедри криміналістики ННІ права та психології
протокол від 09 липня 2025 року, № 23
Завідувачка кафедри

Ольга НЕСЕН

Силабус схвалений на засіданні кафедри психології ННІ права та психології
протокол від 17 липня 2025 року № 7
Завідувачка кафедри

Наталія ПОЛУДЬОННА